HPV viry způsobují rakovinu, očkování před ní chrání dívky i chlapce

3.3.2025 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Nejúčinnější ochranou je očkování, preventivní prohlídky zase mohou včas odhalit přítomnost rizikových virů. Vloni screening děložního hrdla podstoupilo 1,2 mil. klientek VZP. Podrobný HPV test absolvovalo dalších 55 tisíc žen, infekce HPV byla díky tomu včas diagnostikována u 4 500 z nich. Mezinárodní den zvyšování povědomí o HPV připadá na 4. 3.

Infekce HPV často probíhá bez viditelných příznaků, což znamená, že nakažený člověk může virus nevědomky přenášet na ostatní. HPV infekce se přenáší převážně intimním kontaktem, k přenosu ale dochází i přes kontaminované předměty či nedostatečnou hygienou. Existuje mnoho různých typů HPV. S většinou z nich si poradí lidská imunita bez následků, ty vysoce rizikové však mohou způsobit vznik rakoviny děložního čípku.

Očkování, které chrání, má čtvrt milionů dospívajících klientů VZP

Očkování proti HPV provádí registrující praktický lékař pro děti a dorost ve dvou, respektive tří dávkových schématech (záleží na věku očkované osoby). Očkování je plně hrazeno z veřejného zdravotního pojištění dívkám i chlapcům ve věku od 11 let do dovršení 15 let. Od roku 2018, kdy očkování začalo být hrazeno i chlapcům, se nechalo z veřejného zdravotního pojištění očkovat 234 271 mladistvých klientů VZP. Častěji jsou takto chráněny dívky (142 943). Z dat vyplývá, že jejich počet každoročně roste. Ostatní děti i dospělí si hradí očkovací látku a její podání sami, od VZP ale mohou získat příspěvek z fondu prevence ve výši 1 500 Kč. Podrobněji se tématu věnuje Otázka týdne.

Screening karcinomu děložního hrdla absolvovalo rekordních 1,2 milionu žen

Infekci HPV lze odhalit včas v rámci cytologického vyšetření karcinomu (tzv. screeningu) děložního hrdla během pravidelných gynekologických prohlídek. Tu by měly ženy absolvovat jednou za rok. Vloni tento screening podstoupilo rekordních 1 201 146 klientek VZP. Kromě toho je u žen ve věku 35 let, 45 let a 55 let v rámci gynekologické preventivní prohlídky hrazen i podrobnější HPV test, který i přes negativní výsledek screeningu dokáže včasně odhalit změny, které zvyšují pravděpodobnost vzniku nádoru.

Testy na HPV vloni zachytily 4 500 případů infekce HPV

Podrobnější HPV test vloni VZP hradila více než 56 068 svých klientek v daných věkových kategoriích, infekce HPV byla díky testu včas diagnostikována u 4 455 z nich. Kombinace – pravidelný roční preventivní stěr děložní čípku tzv. cytologie a stěr na HPV viry, spolu dávají vysokou jistotu, že děložní čípek je zdravý. Pozitivní test na HPV však ještě neznamená, že má pacientka automaticky rakovinu, vše záleží na dalším vyšetření. Lehké změny obvykle po určité době samy odezní, pacientka ovšem musí po určitou dobu docházet častěji na pravidelné kontroly. Pokud jsou ale změny na děložním čípku závažnější, provádí se v rámci léčby například tzv. konizace, malý gynekologický zákrok, kdy se odstraní jen zasažená část děložního hrdla.

https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/hpv-viry-zpusobuji-rakovinu-ockovani-pred-ni-chrani-divky-i-chlapce